Karikatür

— Bu kumaştan yarım metre veriniz.
— Kravat için mi ?
— Hayır yazlık elbise yapacağım.

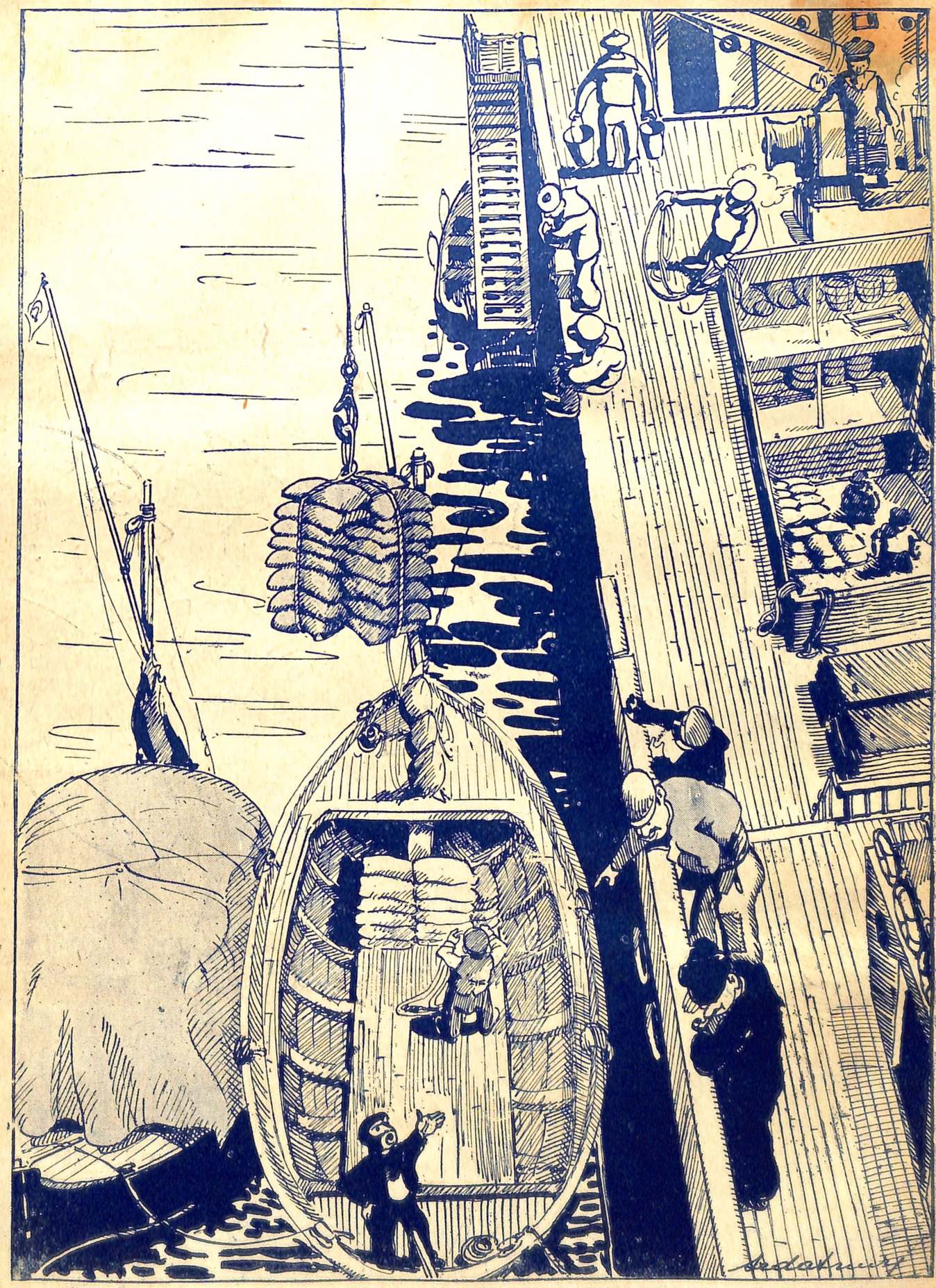

Mavnacı kavgası

Salapuryadaki : — Müsyü, yanındaki meşe yarmasına söyle, ağzını bozmasın, aşağıya indiğinde korum kafasına bir odun !

Fransız gemici (Anlamadan) : — Mersi boku !

Yukardaki salapuryacı : — Aldın mı ?

No. 18 YIL: 1 FİATI 10 KURUŞ 2 MAYIS 1936

Karikatür

Çıkaran : Sedat Simavi

İdarehanesi :
İstanbul, Ankara caddesinde hususî daire
Posta kutusu: İstanbul 103

Abone şartları :
Türkiye için seneliği 500, altı aylığı 250, üç aylığı 130 kuruştur. Ecnebi memleketler için seneliği 800, altı aylığı 400 kuruştur.

CUMARTESİ GÜNLERİ ÇIKAR SİYASÎ VE EDEBÎ MİZAH GAZETESİ

Birinci diplomat — Sulh perisini yakalamak için şehir şehir, konferans konferans dolaşıyoruz bir türlü ele geçiremiyoruz.
İkinci diplomat — Tabiî nasıl ele geçer.. Hem kadın, hem kanatlı!..

Kazalar Çoğalıyor

Bugünlerde kazalar yine pek çoğaldı.

Birkaç hafta evvel aşk yüzünden elli yaşındaki sevgilisini beş kurşunla nakavt eden pehlivan Hüseynin altıncı kurşunu, kaza ile kendi sırtını yere getirmişti.

Geçen hafta da genç bir terzi ustası geceyarısından sonra evine getirdiği bir biçki dikiş talebesi kızı, elbise düğmesi açar gibi beş kurşunla delik deşik ettikten sonra bir kazaya uğradı, elinden nasılsa tersine dönen tabanca adamcağızı alnından vurdu.

Geçen birkaç senedenberi gazete kolleksiyonlarını karıştırırsak buna benzer daha birçok kazalara tesadüf ederiz.

Meşhur sözdür; insanın ettiği yanına kalmaz; cani cezasını bulur. Fakat son birkaç seneye kadar adaleti ilâhiyenin bukadar süratli kazalar şeklinde tecelli ettiği, yanlışlıkla ateş alan tabancaların katilleri yanlışlıkla bukadar can evlerinden vurduğu görülmemişti. Ne

«Lütfen sayfayı çeviriniz»

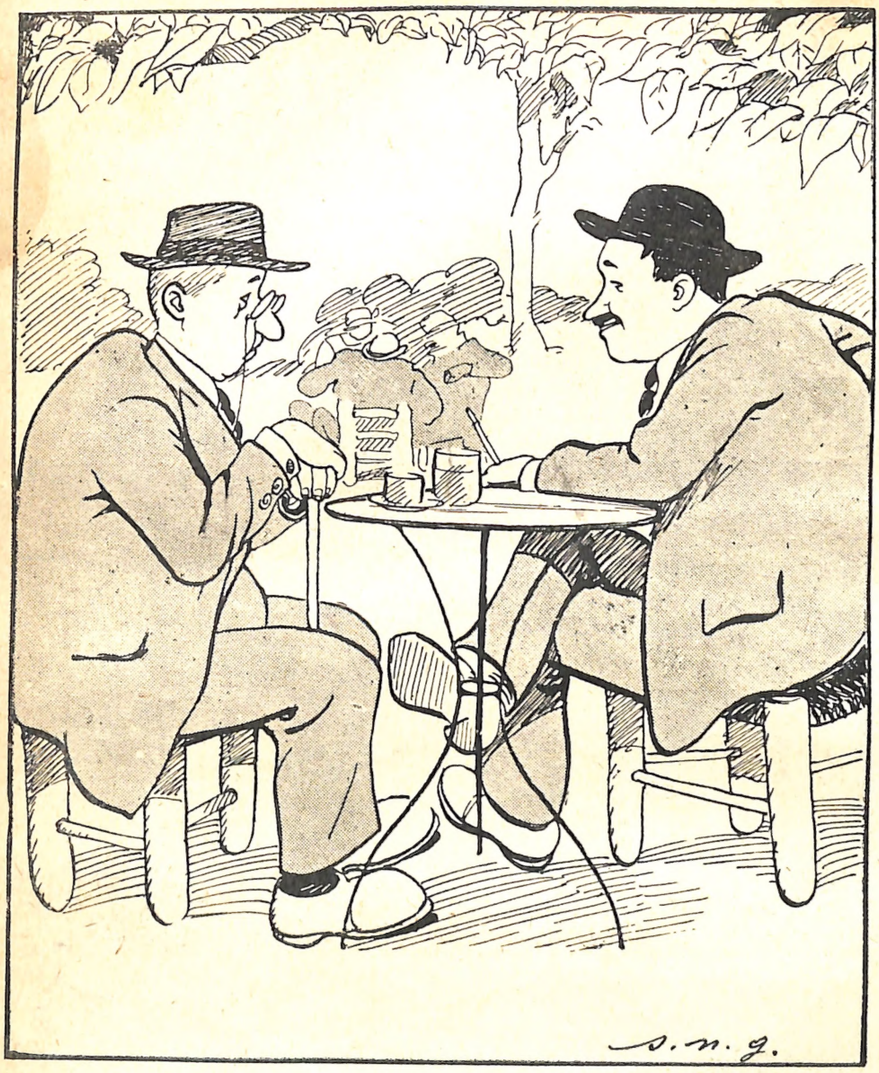

İŞ ARIYANLAR:

— İki senedir başımı vurmadığım yer kalmadı...

— Kafanı çarpa çarpa mankafa oldun, da onun için almıyorlar..

olurdu ayni ilâhî adalet daha geniş sahalarda tecelliye başlasaydı da meselâ tayyarenin müdafaasız düşmana attığı dinamit yahut zehirli gaz bombası bizim âşıkların tabancası gibi ters tarafından ateş alsa, zırhlının sahile attığı gülle geri dönerek amiral gemisinde patlasaydı.

Maamafih kaza ile tersine tepen tabancalar yalnız pehlivanla terzi gibi taşkınların cezasını vermekle kalmıyor. Kendi halinde birtakım insanları da öldürüyor.

Meselâ işi ileri gitmiyen yahut iflâs eden bir biçare tüccarın sıkıntısı kendine yetmiyormuş gibi bir de cebinde yahut dolabındaki tabancası kendi kendine ateş alıyor ve «alnının ortası budur» deyip adamcağızı yere seriyor.

Yeni otomatik tayyare topları varmış. Bulundukları sahaya bir tayyare yaklaştı mı bunu ihtizazından anlıyor, kendi kendine ağzını ona çeviriyor ve ateş ediyormuş. Kazalara sebep olan bu yeni tabancalar da onlara mı benziyor nedir? Herhalde yapılışlarında bir kusur olacak.

Adam öldüren tramvayla motörün bu kazaları nasıl fena yapılmış olmalarından ve fren tutmamalarından ileri geliyorsa kaza yapan tabancanın bozukluğu da elbette öyle yapılmış olmalarından ileri geliyor.

* * *

Maamafih bu nevi kazaları yapan yalnız tabancalar değildir. Yine gazetelerde okuduğumuza göre birkaç ay evvel fena yapılmış bir balkon kapısı iki kişinin canına kıymıştır. Şöyle ki: Şişli taraflarında bir karı koca bir gece yatmadan evvel - asrî karı kocalıkta âdet olduğu üzere - bir küçük münakaşa yapıyorlar. Kadın biraz sinirleniyor; hava almak için balkonun kapısına gelip dayanıyor. Eski Binbirdirek batakhanelerinin odanın ortasında oturan insanı bir saniyede aşağıki mahzene tekerliyen yaylı kapaklarına benziyen hain balkon kapısı birdenbire açılarak kadını apartımanın beşinci katından sokağa fırlatıyor.

Adamcağız karısının nereye gittiğini anlamak için aşağıya bakmak istiyor, fakat ayni melûn kapı hızla onu da iterek sevgili karısının yanına gönderiveriyor. Yeni binalar yapılırken belediye teras, balkon, pencere, kapı gibi bu nevi kazalara sebep olan aksamın iyi yapılıp yapılmadığını kontrol etmelidir.

* * *

Yine gazetelere göre bu nevi kazalara sebep olan şeylerden biri de vapur küpeştesi ve davlumbazlarıdır.

Vapurlar ayda en aşağı iki kere yıkandığı için tahtalar ıslanmakta ve yolculardan bazılarının - kunduralarının kızak yapması neticesinde - denize kaymasına sebep olmaktadır.

Bilhassa bu kazaların Sarayburnu, Arnavutköy akıntısı gibi yerlerde daha sık olması denize düşenlerden bazı-

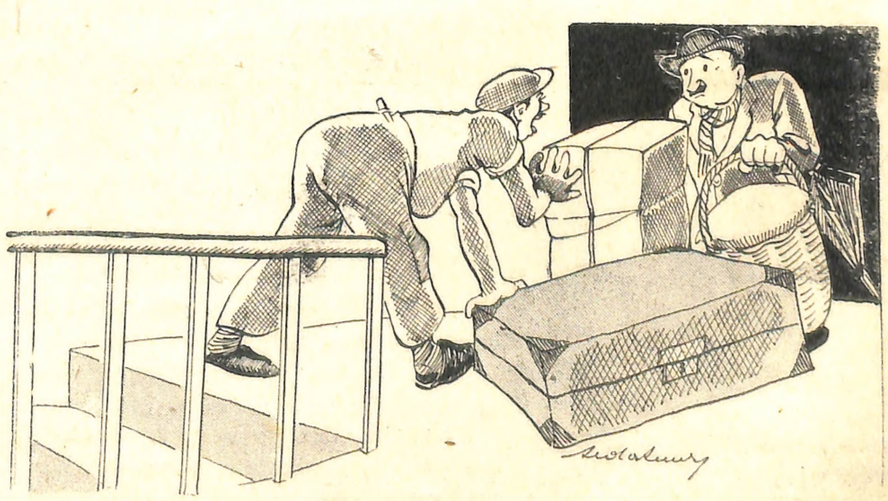

Sırtta yük taşımak yasak edildikten sonra:

— Gazete okumadınız mı sırtta taşıma yok... Aşağıya kendin indir. Sonrası Bana ait!..

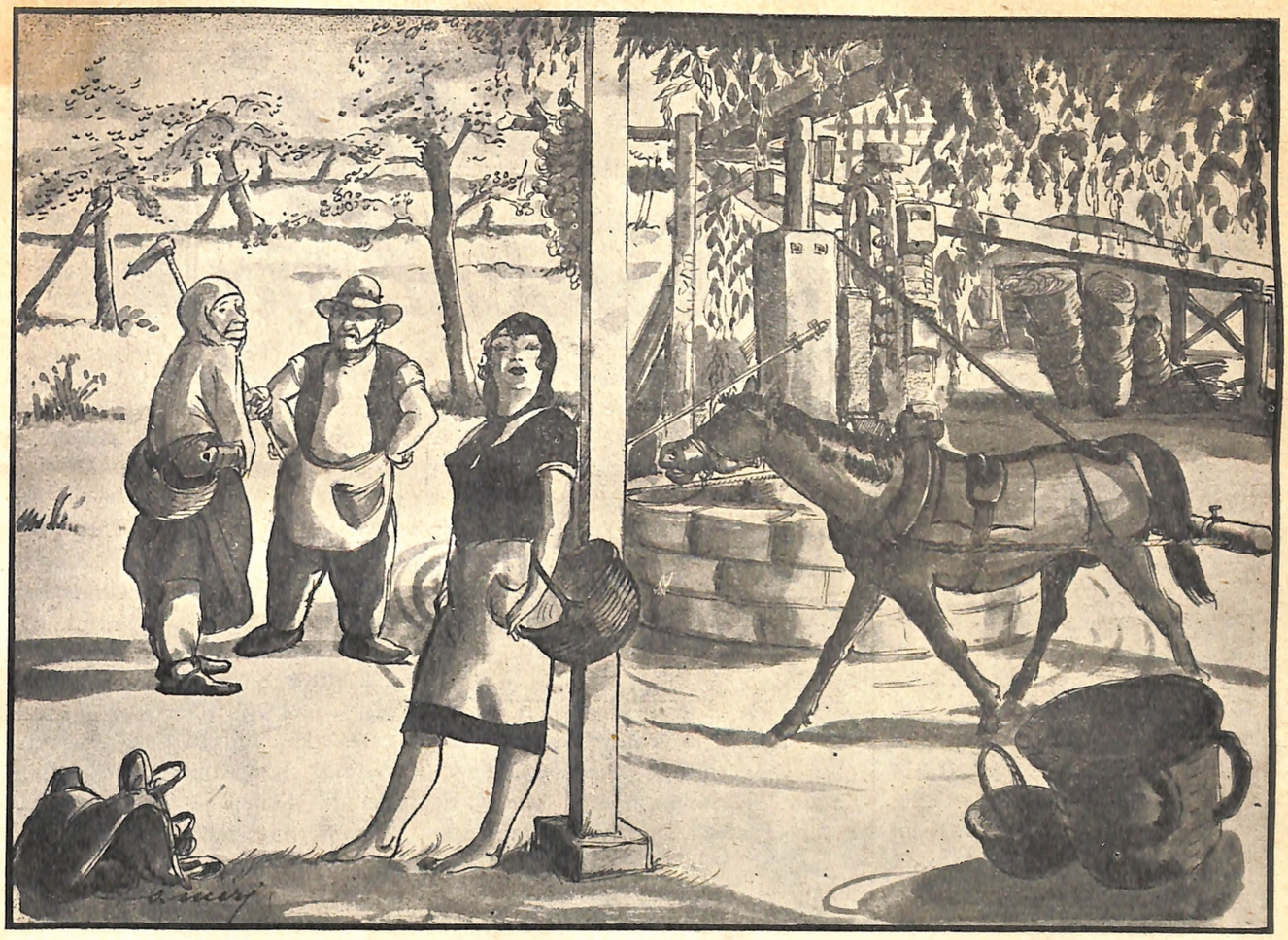

MEYVADAN MEYVAYA FARK VAR.

— Bahçıvan dayı kızın «oldu» !!..
— Yazık ki küfeye yerleştirip satması mümkün değil...

BÜYÜK ŞAHİT

Geçen gün Adliyede tesadüfen bir sabıkalının muhakemesini dinledim.

Sabıkalı: — Biliyorum bay hâkim, yine bana kıyacaksınız, diyordu, gece yarısı yangın yerinde bu adamın yolunu kesen ben değilim. Ben o gece Büyükadada idim.

Büyükadada olan bir adam Aksarayda adam soymıya teşebbüs edebilir mi?

Hâkim malını biliyordu:

— O gece Büyükadada olduğuna dair şahidin var mı?

Serseri kuvvetle: — Var, elbette var, dedi, hem şahitlerin en itibarlısı...

— Kim?

Serseri elini havaya kaldırdı: — Allah...

Hâkim bıyık altından gülümsiyerek cevap verdi:

— Pekâlâ.. Adresini verebilirsen celp gönderir, mahkemeye getirtiriz, aksi halde yine yanacak gibiye benzersin...

ŞİİR KİTABI

İbnilemin Mahmut Kemal üstadımız Hicaza gidiyordu. Trende hacca niyet etmiş ihtiyar bir şairle beraber buluşdu. Şair, fırsatı kaçırmıyarak, üstada ölçüsüz, mânasız şiirlerini okuyup duruyordu. Nihayet:

— Şiir defterimi de beraber götürüyorum, Kâbe duvarına süreceğim!

Dedi. Dinlediği saçmaların tesiri ile bayğınlıklar geçiren üstat artık dayanamadı:

— Arkasından bir de zemzem kuyusuna daldırırsanız, fena olmaz!

NUTUK

Vekillerimizden biri Anadoluda bir tetkik seyahatı yapıyordu. Haftalarca süren otomobil ve tren yolculuğundan yorulmuş bir halde, akşam üstü, kasabalardan birine girdi. Kendisini karşılamıya gelen kalabalık içinde belediye reisi bir nutka başladı:

— Muhterem vekilimiz, siz pek faziletli, pek çalışkan, pek âlim, pek, pek, pek...

Lâkırdının arkası gelmiyeceğini anlıyan vekil, belediye reisinin sözünü tamamladı:

— Pek yorulmuş bir adamsınız, diyeceksiniz, değil mi? Doğrusu da böyle!

---

larının kurtarılamamasını intaç etmektedir.

Herhalde bu kızağa mani olmak için küpeştelere sık sık kum dökülmesi lâzımdır.

* * *

Maamafih kabahati yalnız tabancalara, kapılara, davlumbaz tahtalarına yüklemek doğru değildir. Son zamanlarda dünya ahvali karşısında ahaliye ârız olan düşünce, dalgınlık ve dikkatsizliğin de rolünü unutmamalı.

Yine saydığımız kazalar cümlesinden olmak üzere adamcağızın biri yeni yıkanmış yakalığını ipe asıp kurutayım derken boğuluvermiş, çünkü yakalığın içinde kendi boynu da bulunduğunu farketmemiş.

KARİKATÜR

KÂRLI BİR TEKLİF

Bir arkadaş anlatıyor:

Bizim (F...) geçen akşam yine bize düştü. Kendisini çatkın bir çehre ile karşıladım:

— Anladım, dedi, senden yine para istemiye geldiğimi zannederek suratını ekşittin... Hayır azizim yanılıyorsun... Ben artık ne senden, ne kimseden on para istiyecek değilim... Bıktım bu serseri hayattan... Bu gece bana surat edersen pişman olursun, yüreğine dert olur... Çünkü bu son görüşmemizdir... Hakkını helâl et.

Halinde hakikaten bir acayiplik, bir fevkalâdelik vardı,

— Kendimi öldüreceğim, dedi.. Israr etme, üzerime varma... Vallahi dinlemem.. Bu gayet kat'î bir karar...

— Bana bak, dedim, üzerine varacak değilim... Koskoca herifsin.. İstediğin haltı etmekte serbestsin. Yalnız bunu bana haber vermek için son gecende bukadar taban tepip evime gelmene hayret ediyorum.

O, bağırır gibi bir sesle: — Anlıyamazsın, dedi, anlıyamazsın. Çünkü vefa ve arkadaşlık ne olduğunu anlamak senin gibi hissiz insanların kârı değil... Ben eminim ki öldüğümü haber aldığın zaman cenazeme bile gelmezsin...

— Onun için söylemiyorum... Tabancanın kaza ile ateş alarak öldüğünü gazetede okursam vallahi cenazene gelirim... Hem sade evine kadar değil mezarına kadar...

— Yapmazsın... Hem şimdi bizim aile mezarlığına adam gömdürmedikleri için ucuz olsun diye ben Edirnekapı mezarlığının en ucuna götürürler... Senin gibi hantal herif çeki taşı kadar göbeği ile oraya kadar yürüye bilir mi?

— Yürümek şart değil ya? Otomobile binerim.

— Ne söylüyorsun, gidip gelme senden en aşağı dört lira otomobil parası alırlar.

— Veririm vallahi...

(F...) sakinleşir gibi oldu: — Demek benim için dört lirayı gözden çıkardın ha... O halde sana kârlı bir teklifte bulunayım... Bu dört liranın ikisini bu gece bana verirsen kendimi öldürmekten vazgeçerim. Hem benim canım kurtulur; hem sen bir hayat kurtarmış olursun. Hem iki lira, hem bir gün kazanırsın... Hadi fırsatı kaçırma.. Her zaman adamın ayağına böyle kârlı iş gelmez...

KADIN NEZAKETİ

Bir arkadaşta yemeğe davetli idim.

Ev sahibi bayan, o gece son derece nazikti. Kocasının yediği yemeği az buluyor, tabağı boşaldıkça tekrar doldurarak:

— Ye cicim... Sen zayıfsın... Ben bunları senin için kendi elimle hazırladım, diyordu.

Yemekten sonra kahvemizi yine kendi elile pişirdi; kocasının terliklerini getirerek:

— Misafirimiz yabancı değil... Sen ayağında potinlerle rahatsız olacaksın, çıkar... Yahut daha iyisi sen zahmet etme ben çıkarayım, dedi.

Biraz sonra elinde bir küçük paketle içeri girdi:

— Sana bir sürprizim var, dedi, bak ne cici birşey aldım...

Ve kâğıdın içinden allı morlu bir ipek kravat çıkararak ışığa tuttu, sonra kocasının elbisesi üzerine koyarak nekadar yakışacağını anlatmak istedi.

Kadın iltifatını artırdıkça arkadaşım çehresini çatıyordu.

Biraz sonra yalnız kaldığımız vakit:

— Yahu sen ne garip, ne nankör insansın, dedim, Karın iltifat ettikçe sen surat asıyorsun.

Arkadaş derin derin içini çekerek cevap verdi:

— Sen bekâr olduğun için bu işleri bilemezsin. İltifatların ve kravatın hikmeti vardır. Karım kim bilir kaç liralık bir manto yahut elbise aldı. Biraz sonra sen gidince fatura burnuma dayanır.

ŞEHİR TİYATROSUNUN TENHALIĞI

Şehir tiyatrosu bu sene çok tenha idi. Şehir meclisinde bu noktayi işaret eden azaya belediye reisi:

«Bu rağbetsizliğin fiatların fazla pahalı olmasından ileri geldiğini anladık ve gelecek sene biletleri ucuzlatmak üzere tedbir aldık» dedi. Dua edelim ki öyle olsun.

Muzibin biri tiyatronun boşluğu ile alay etmek için şu fıkrayı uydurmuş:

Dışarlıklı olduğu anlaşılan birisi tiyatronun içkapısına geliyor ve gündüzün aldığı bileti nereye koyduğunu hatırlıyamıyarak küfür ede ede ceplerini boşaltmıya başlıyor.

Derken yere pat diye birşey düşüyor. Adamcağız bunu almak için eğilirken daha kuvvetli bir «pat» daha..

Bilet memuru bunlardan birinin tabanca, ötekinin kama olduğunu görüyor ve hemen polise haber veriyor.

Polis müşteriye soruyor:

— Bunlar ne?

— Ne olacak silâh.

— Yahu silâhla tiyatroya gelinir mi?

— Ne bileyim ben kardeş, memleketten yeni geldim. «İçerisi çok tenhadır, in cin yoktur» dediler. Korktum, diyor.

BİTMİYEN PİYES

Bu haftadan itibaren tatil devresine giren Şehir tiyatrosunda bitip tükenmek bilmiyen bir uzun piyese rasladım.

Locada dört kişi idik.

Kapının yanındaki sandalyede oturan bir arkadaşın ikinci perdenin ortasına doğru usulca şapkasını, paltosunu aldığını ve sıvışmıya hazırlandığını farkettim. Eteğinden çekerek yavaş sesle:

— Nereye? Daha piyes bitmedi, dedim.

O, kulağıma eğilerek ayni alçak sesle:

— Ben de bunun için gidiyorum ya, dedi.

Papağan

Habeşler yeniden kalkındılar

Hacı

Yatmaz!

TELEFON Başında...

Çocuklar ve büyükler

— Allo... Orası Karikatür gazetesi mi?

— Evet.

— Ben sizin küçük bir okuyucunuzum.

— Estağfürullah.

— Evet, evet, yaşım daha sekizle dokuz arasında.

— İnşallah büyük adam olursunuz.

— Niyetim var. Sizden birşey sormak isterim.

— sorunuz.

— Bizim her sene bir çocuk bayramımız oluyor.

— Evet.

— Bütün bayramlar çocuklar içindir: Şeker bayramı olur, bize ipekli mendiller, bayram bahşişleri verilir; Kurban bayramı olur, ötekinde olduğu gibi salıncaklar kurulur. Bu çocuk bayramı nedir, bana söyler misiniz?

— Bizim bildiğimize göre bu çocuk bayramından ve çocuk haftasından maksat, küçüklerin sesini büyüklere duyurmaktır.

— Evet, evet... «Ağlamıyan çocuğa meme vermezler» deyip duruyoruz. Bizim de sesimizi büyüklere duyurmamız için her sene, bir hafta, çocuk bayramında hüngür hüngür ağlamamız mı lâzım? Ne hoş bayram!

— Öyle değil. Siz bayramlarımızda birşeyler istiyorsunuz: Temiz süt, çocuk bahçesi, çocuk sineması filân istiyorsunuz.

— Hiç bir istediğimiz de olmadı: Ortada ne çocuk bahçesi var, ne sineması, ne şusu, ne busu. Artık istemekten yorulduk. Benim bir fikrim var, yazar mısınız?

— Hele bir söyleyiniz bakayım?

— Gelecek bayramlarda biz çocuklar şimdiye kadar söylediklerimizin aksini söyliyelim: «Temiz süt istemiyoruz, çocuk bahçesi istemiyoruz, çocuk sineması istemiyoruz, çocuklara yardım, şefkat, sevgi istemiyoruz!» diyelim, bakalım ne olacak!

— Garip bir fikir... Ne çıkar bundan?

— Ne mi çıkar? Hem biz bu küçük boyumuzla büyük söylememiş oluruz; hem de büyüklerimiz istediğimiz şeyleri yapmadıkları için küçük düşmezler.

— Garip şey!

İhtiyar çapkın — Sevgilim kalbimi arıyorsun ama, kalp sağda değil solda olur... Kadın — Ne yapayım, sen de cüzdanını sol tarafa koyaydın!..

— Evet, istemiyoruz ve istememeliyiz. Zaten aklı başında çocuk, bayramda böyle olmıyacak şeyler istiyerek vakit geçireceği yerde gider babasından para, amcasından hediye, teyzesinden bahşiş, ablasından şeker, halasından çukulata ister. Çocuk bahçesine tohumlar atılıp da büyüyünciye kadar biz koskoca herif oluruz. Yaş dokuza geldi, şaka değil. On sene sonra on dokuz! Yalan mı?

— Hakkınız var. Fakat çocuk bahçesi biraz geç yapılırsa ondan siz değil çocuklarınız istifade eder.

— O zaman da biz büyümüş oluruz, çocukların her istediklerini biz yaparız, onları bağırtmayız.

— Biz de küçükken öyle düşünüyorduk, büyüyünce çocuk olduğumuzu unuttuk. Çocuklarımızı onun için çok düşünemiyoruz.

— Siz büyüyünce çocuk olduğunuzu değil, büyük olduğunuzu unuttunuz: Kendinizi çocuk sanıyor, bütün parkları, bahçeleri, sinemaları kendinize alıyorsunuz. Onun için bize birşey kalmıyor.

— Hakkınız var.

Allo

——ooo——

TESELLİ

İhtiyar çiftçi Ahmet oğlu Mehmedin geçen yıl karısı ölmüştü, üzüntüsü pek çabuk geçti. Bu yıl da çifte koştuğu öküzlerden biri can verdi, Ahmet oğlu Mehmedin üzüntüsü bir türlü geçmiyordu. Sordular:

— Yahu, karın öldü, iki gün geçmeden acısını unuttun. Öküzün öleli haftalar oldu, hâlâ gözlerinin yaşı dinmiyor... Neden?

İhtiyar içini çekti:

— Karım öldüğü zaman, eş dost, sana daha iyisini alırız dedilerdi, avundum. Halbuki öküzüm ölünce hiç kimse daha iyisini alırız demedi... Ağlamıyayım mi?

UCUZ

Cep takvimi şairlerinden biri Halit Fahriye sevinçle:

— Şiir kitabımı çok ucuza bastırdım!

Dedi. Halit Fahri güldü:

— Demek, değerile mütenasip bir fiyata mal oldu?

SENİN YERİNDE OLSAM..

Kitapçı, bir roman için, Reşat Nuriye beş yüz lira teklif ediyordu. Reşat Nuri, teklif edilen ücreti az bulduğu için romanı kitapçıya vermek istemiyordu. Reşat Nurinin nazlandığını gören ve o sırada kütüphanede bulunan tanınmamış romancılardan biri üstada:

— Ben senin yerinde olsam hemen bu ücrete razı olurdum!

Dedi. Reşat Nuri gülerek cevap verdi:

— Ben de senin yerinde olsam bu ücretin onda birine razı olurdum!

— Bu sene bakla pek çok olacakmış.. — Tabiî iki gözüm.. Artık kimse baklayı ağzında saklayamıyor da ondan!...

HEPSİ BİR YERDE

Seyahat istiyorsan, ne Hintte gez, ne Çinde,
Bir vapura atla da dolaş Boğaziçinde...
Tepelerle yükselir, sularla alçalırsın,
Hangi meslekten olsan başka bir zevk alırsın:
Şair misin? İlhamın bir parça kıtsa eğer
İşte karşında hazır Büyükdere, Sarıyer!
Bir iki tur yaparsan, saat beş raddesinde,
İlhama rasgelirsin piyasa caddesinde.
Sarışın mı, kumral mı, bilmem, ilham perisi,
Bahtına bağlı artık tesadüfün gerisi!
Ressam mısın? Akşamın rengi vurunca koya
Resmini çizmek için yetişmez binbir boya.
O nasıl mor, nasıl al, o nasıl lâciverttir,
Renkleri çizmek değil, ayırmak bile derttir!
Musikiyi sevenler ayrılamaz Boğazdan,
rüzgârla dalgaların farkı yok ince sazdan.
Âşıksan sevgilini bindir de bir kayığa
Beykoz açıklarında çık her akşam balığa
Sevgiline hasretsen Kanlıca birebirdir,
Buranın ıssızlığı tek başına şiirdir!
Yoksa tarihçi misin? Öyleyse geç Bebeği,
Görürsün iki yanda Menfisi, Balebeği.
Bakınca yalı denen büyük harabelere,
Rasladım zannedersin meçhul kitabelere!
Yıkılan yüz binaya karşı ondur yapılan!
Yüz yıl sonra Boğazı yapacak yeni pilân!
Onun viran halini görünce bir tepeden
Hisarların devamı sanıyor her seyreden!
Herkes için o yerde hayal mevzuu çoktur,
Yalnız Boğaziçinde mimarın işi yoktur!...

Çamdeviren

HEPSİ BİR YERDE

Seyahat istiyorsan, ne Hintte gez, ne Çinde,
Bir vapura atla da dolaş Boğaziçinde...
Tepelerle yükselir, sularla alçalırsın,
Hangi meslekten olsan başka bir zevk alırsın:
Şair misin? İlhamın bir parça kıtsa eğer
İşte karşında hazır Büyükdere, Sarıyer!
Bir iki tur yaparsan, saat beş raddesinde,
İlhama rasgelirsin piyasa caddesinde.
Sarışın mı, kumral mı, bilmem, ilham perisi,
Bahtına bağlı artık tesadüfün gerisi!
Ressam mısın? Akşamın rengi vurunca koya
Resmini çizmek için yetişmez binbir boya.
O nasıl mor, nasıl al, o nasıl lâciverttir,
Renkleri çizmek değil, ayırmak bile derttir!
Musikiyi sevenler ayrılamaz Boğazdan,
rüzgârla dalgaların farkı yok ince sazdan.
Âşıksan sevgilini bindir de bir kayığa
Beykoz açıklarında çık her akşam balığa
Sevgiline hasretsen Kanlıca birebirdir,
Buranın ıssızlığı tek başına şiirdir!
Yoksa tarihçi misin? Öyleyse geç Bebeği,
Görürsün iki yanda Menfisi, Balebeği.
Bakınca yalı denen büyük harabelere,
Rasladım zannedersin meçhul kitabelere!
Yıkılan yüz binaya karşı ondur yapılan!
Yüz yıl sonra Boğazı yapacak yeni pilân!
Onun viran halini görünce bir tepeden
Hisarların devamı sanıyor her seyreden!
Herkes için o yerde hayal mevzuu çoktur,
Yalnız Boğaziçinde mimarın işi yoktur!...

Çamdeviren

— Müjde hemşire... Polis bundan sonra kadınlara lâf atanları yakalıyacakmış..
— Oh hele şükür... Artık, sokakta ellerimizi, kollarımızı sallıya sallıya serbestçe gezebileceğiz...

— Bana sakın dokunma!
— Neden?
— Dokunma dedim, dokunma!... İstemiyorum.
— Evet ama dün müsaade ediyordun.
— Evet ama, bugün blüzumu yeni ütüledim!..

(Fransız karikatürü)

Karikatürün kolleksiyonunu toplayın. Pişman olmazsınız

Değişen

Dün kına yakarlardı

Âdetler

Bugün manikür yapıyorlar

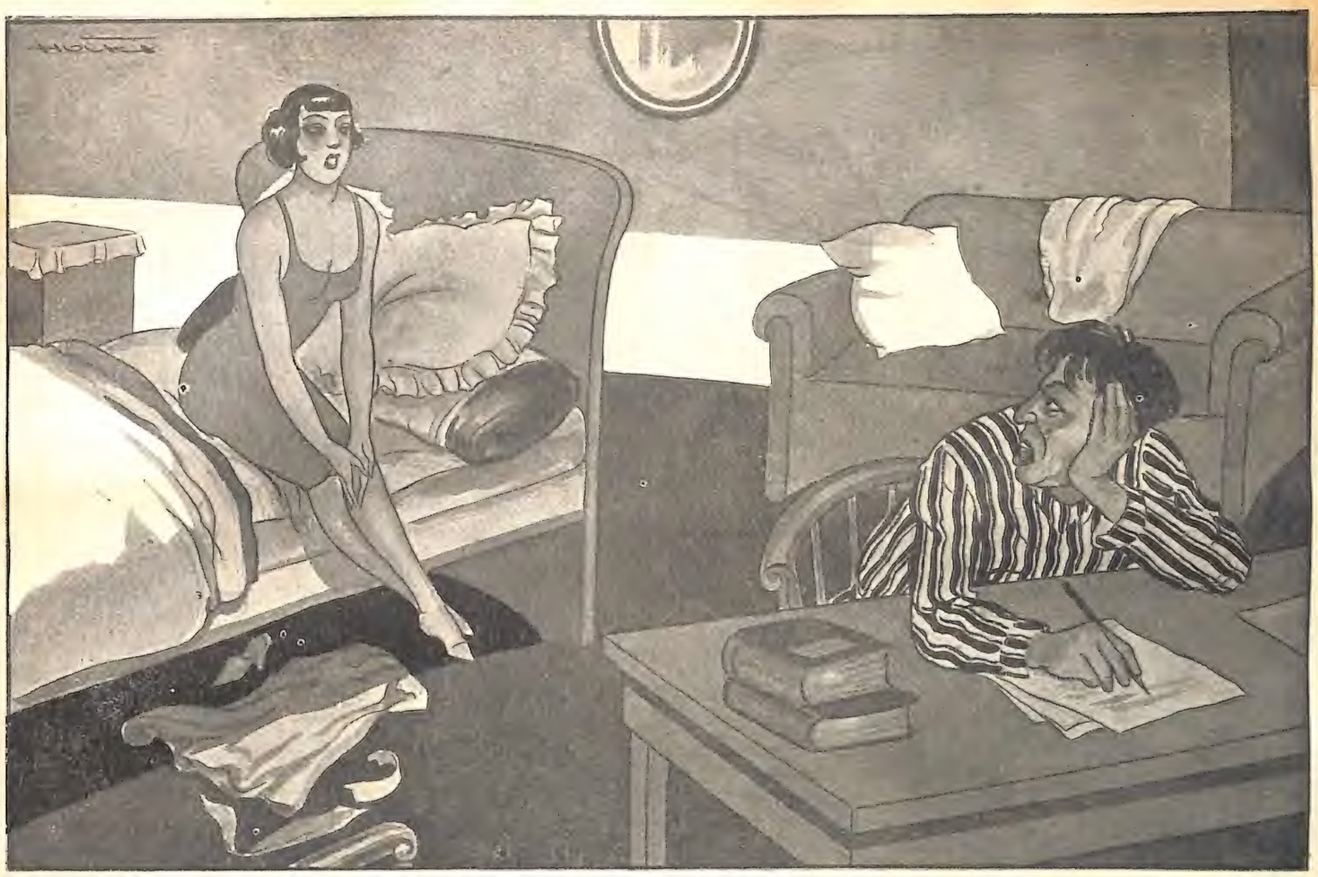

— Ne düşünüyorsun....
— Beşeriyetin ihtiyaçlarına ait içtimaî bir makale yazıyorum....
— Haydi oradan miskin... Evimizin bile ihtiyaçlarını düşünmiye muvaffak olamadıktan sonra koca bir insanlığın ihtiyaçlarına nasıl aklın erecek...

Zavallı Kadınlar

Komedi 2 tablo

[Bundan 30 sene sonra... 1966 senesi.. Hayata atılan kadınlar bütün mesleklere girmişler ve bütün işleri erkeklerin elinden almışlardır. Fakat bu kendi aleyhlerine netice varmiştir: Çünkü işsiz kalan kocalar evlere kapanmışlar ve çalışan kadınlar onları beslemiye mecbur olmuşlardır.]

Yazan: Necdet Rüştü

Birinci tablo:

[Baştan başa kadınların çalıştığı bir daire. Beş on kuruş kazanmak ve evdeki süsüne düşkün, hırçın kocasını beslemek için hayatın yükünü omuzuna alan zavallı (Bayan memur) sabahleyin daireye gelir:]

Bayan Şef

[Geç kalan memura çıkışır:]

Utanınız!... Müdürden birçok ihtar aldınız,
Bakınız: Daireye bugün de geç kaldınız....

Bayan memur

Bayan şef!.. Sabahleyin evde iş gördüm biraz..

Bayan Şef

Daire iş tanımaz... Böyle memurluk olmaz;
Nihayet vermezseniz siz pek çabuk bu hale,
Titreyerek bakınız yakın bir istikbale!..

[Zavallı kadın, bu, işten çıkarılma endişesile korkak ve perişan masasına geçer, öğleye kadar dikkatle çalışır. Öğle vakti, tıpkı şimdiki bazı kocalar gibi, zeytin, ekmek ve çayla karnını doyurur. Bir arkadaşı onun bu haline acıyarak, dertleşmek için sokulur:]

Arkadaşı

Kardeş!.. Bu halin nedir: Veriyor bunca emek
Öğle vakti yiyorsun yine de zeytin ekmek?...
İfratına vardığın şu iktisadı bırak,
Biraz canını besle, biraz boğazına bak!..

Bayan memur

Ben nasıl can beslerim: Elde yok, avuçta yok,
İstersen borç para al, başını belâya sok!..
Geçinme belâsile ben dönmüşüm şaşkına,
Dünyamı görmüyorum; bırak Allah aşkına!...

Arkadaşı

Fakat, böyle söyleme, senin bütçen değil dar,
Bak: Aylık alıyorsun iki yüz lira kadar!..

Bayan memur

Kontes gibi yaşarım bana kalsa bu para,
İhtiyat akçesi de koyarım bir kenara!..
Fakat şimdi kalmıyor beş para harçlık bile,
Kocam hepsini alır.. İtiraz et, nafile...

Arkadaşı

Erkek idare etmek yavrum sana ne uzak,
Fazla kılıbıklaştın, ol bir parçacık Kazak!..
Çektiğin ne sonsuz dert, ne tükenmez tasadır,
Erkeğin, saçı gibi, aklı da pek kısadır:
Fazla masraflar göster, aylığını kaptırma,
İkincisi: Her zaman ona esbap yaptırma!..
En adi bir kumaştan kestirirsin üç metre,
Terziye diktirirsin bir pantalon, bir setre!..
Evde de iş görürken basma pijama giyer,
Beyenmezse paylarsın, hemen başını eğer!..

Bayan memur

Onu paylarsam kopar kıyametin cabası,
Eve gelip bağırır annesile babası:
Paylarlar: «Üzemezsin evlâdımızı!...» Diye,
Büsbütün yükletirim sermayeyi kediye:
Arayı bulmak için; baston, gömlek alırım,
Üstelik de birkaç gün evde yalnız kalırım!...

Arkadaşı

Bu neden?...

Bayan memur

Çünkü kocam: «Sinirim bozuldu!..» Der,
Annesinin evine gece yatısı gider!...

[Öğle tatili bitmek üzeredir. Zavallı kadın saatine bakıp, yerinden fırlar:]

Bak; yarım saat geçmiş... Gördün mü, hapı yuttum,
Ben Balıkpazarına gidecektim, unuttum!..

Arkadaşı

Pazarda ne işin var?...

Bayan memur

Alırım ucuz erzak,
Kör olsun; aksi gibi, ev de bir hayli uzak:
Et, zerzevat, yemişi taşıyorum çıkında!..

Arkadaşı

Aklını oynatırsın bu gidişle yakında!..

[Bayan memur pazara koşar. Az sonra elinde koca bir çıkınla gelir. Nevaleyi bir kenara bırakır. Fakat yine düşüncesi vardır:]

Arkadaşı

Yine düşüncelisin; söyle bana: Neyin var?..

Bayan memur

Akşam yine çıkışır kocam olan canavar:
Cebimi boş görünce yine söylenir zır zır,
Paltoyu yapamadım, yine maraza hazır!...

Arkadaşı

Ne çare, avutursun biraz okşıya, seve!..

Bayan memur

Parayı götürmezsem almaz belki de eve!..

İkinci tablo:

[Bayan memur, elinde paketler, yorgun argın eve gelir. Arkasında ipek pijama, tırnakları manikürlü, saçları taranmış olan kocası beş dakika evvel neşeyle radyo dinlerken, bayanın geldiğini duyunca, hasta gibi bir koltuğa gömülür:]

Bayan memur

Ne oldu, kocacığım?...

Kocası

Elinin körü oldu,
Paltom, görmüyor musun, artık güneşten soldu!.
Nasıl sırtıma giyip dışarıya çıkarım?...

[Yalandan ağlar:]

Allahım!.. Ne alçakmış benim bu hasis karım!..

Bayan memur

[Yepyeni paltoyu dolaptan çıkararak:]

Bir parça insaflı ol: Bak ne yeni, ne güzel..
Hiç güneşten solar mı: Yaptık iki ay evvel!...

Kocası

[Büsbütün hırçınlaşır: Paltoyu kapıp buruşturur, yere atar:]

Kadın!.. Modası geçti, anlamadın mı hâlâ?..

Bayan memur

Param yok, kocacığım

Kocası

Paran mı yok.. Pekâlâ..
Zaten aptallık bende: Böyle züğürde vardım,
Nikâha razı oldum, başımı derde sardım!...
Halbuki istiyordu beni çok zengin kızlar,
Hem de öyle güzel ki, insanın içi sızlar!..
Karşımda böyle durma, sözümü iyi dinle:
Paltoyu yapmadıkça alâkam yok seninle!..

Bayan memur

Sonu iflâsa varan bir yola ben sapamam,
Faizle para alıp, sana palto yapamam!..

Kocası

Yaaaaa?.. Bugünden tezi yok ben şık bir bay olurum,
Bana palto yapacak zengin bayan bulurum!...

[Bütün gün çalıştıktan sonra, evde bir dakika bile dinlenmeden bu sapartayı yiyen zavallı kadın bir koltuğa baygın düşer. Kocası eşyalarını toplayıp, annesinin evine kaçar.]

Necdet Rüştü

— Eh, üstat bundan sonra istikbalini meclisi idare âzası olmuş...
— Eh, üstadın bundan sonra istikbalini aydınlattı desene!...

Yorulmak, dinlenmek zevkin hatırı için bile olsa, arasıra lâzımdır.

——ooo——

Dert denilen şeylerin hepsi başımızdan geçmiş olsaydı, bugüne kadar çoktan ölür, giderdik.

——ooo——

Aşkı, asrî bir teşbihle zehirli gaze benzetenlere hak vermemek elden gelmiyor.

——oo——

Bugünün kadını ağlıyan âşıktan hiç hoşlanmıyor.

Gözyaşı, gönül buhranlarının teskininden başka bir şeye yaramaz.

——ooo——

Nekadar saf olursa olsun kadın aldanmaz, aldanmış görünür.

——ooo——

Neyzen Tevfikin kalenderane bir sözü:

«— Hayatta iki şeye bir türlü alışamadım: Para ve uşak.»

——ooo——

Bugünün kadınına gönül vermek şöyle dursun, emanet bile etmek caiz değildir.

——ooo——

Eskiden kadınların giydikleri şeyleri saymak affedilmez bir ayıptı. Fakat şimdi sayıya gelecek birşay giymiyorlar ki!...

——ooo——

Amerikalı filozof Klarans Darrov diyor ki:

«— Her zeki adamın, tedavi kabul etmez bir aptal tarafı vardır. Öyle olmasaydı cemiyet hayatı imkânsızlaşırdı.» Filozof

GÜNAYDIN

Tanıdığı, tanımadığı herkesle teklifsiz konuşan cep takvimi şairlerinden biri bir gün Yahya Kemale rasladı:

— Günaydın Yahya Kemal! Nasılsın, iyi misin?

Üstat da ayni teklifsizlikle cevap verdi:

— Günaydın, dostum! Adını söyler misin?..

9 METRE

— (Gazeteden okuyarak) bir hırsız, yakalanacağını haber alır almaz, girdiği apartımanın balkonundan aşağı atlamış. Balkonun yüksekliği tam dokuz metre imiş!

— İşte gördün mü Berlin olimpiyadına gidecek babayiğiti... Evelallah, yüksek atlamada yüzümüzü ağartırdı!

— İstanbulda hemen herkes, terkos suyu içiyormuş...
— Tevekkeli değil, itfaiye her yangında bir damla su bulamıyor!...

Portreler

İRFAN EMİN

Onu hukukçular arasında, gazeteciler arasında ve ister hususî alâkalarla, isterse merakla mahkemelere koşan dinleyiciler arasında tanımıyan yoktur:

Hafifçe bir vücut ve uzunca bir boy; çekikçe bir yüz üstünde hareketli kaşlar ve gözler, kemerli bir burun, uykuda bile kapalı durduğu şüpheli bir ağız...

İrfan Eminin sabit bakışlardan ekseriya mahrum gözlerinde büyük bir heyecan adamı ve geniş alnında yaman bir mantıkçı olduğu okunur. Avukatlar arasında edebiyatı ve matbuatı seven hemen yegâne adam olduğu için edebiyatın ve matbuatın da hemen yegâne avukatı odur. Edipleri edibane, muharrirleri muharrirane ve hepsini de ârifane! müdafaa eder.

Bir acayip kusuru meşhurdur: Beynindeki saatle cebindeki saatin ayarı bir türlü bir gitmez. Muhakeme saat onda. İrfan Eminin cebindeki saat da on. Fakat beynindeki saat iddia eder:

— Hayır! Sen ileri gidiyorsun. Saat daha dokuz.

Cep saati ile kafa saati «ondu, hayır dokuzdu!..» diye biribirlerine girerlerken saat onu da geçer, on biri de!...

Suçlu tam mahkemeden çıkacağı sırada, İrfan Emin, siyah gömleğinin eteklerini savura savura, dara dar, nefes nefese içeri girer ve cüzdanını masanın üstüne atarak terli bileklerine de biraz nefes aldırmak için kollarını şöyle bir sıvar. Güreş edeceğini zannedersiniz. Başını da şöyle bir dikleştirir ve müdafaaya başlar. O zaman anlarsınız ki beynindeki saatin de biraz hakkı varmış; çünkü İrfan Emin kaybettiği zamanları ceza kanunundan değil, kafasından doğan bir cerbeze ile telâfiye muktedir insandır. Cebindeki saatle iş başına ve ekseriya son dakikada geldiği halde kafasındaki saatle mahkemeye de, suçluya da vakit kazandırır ve ekseriya suçluya kazandırdığı şey vakitle beraber beraettir.

İrfan Emin hakkın yalnız mantıkla müdafaa edilemiyeceğini bilir. Mantığın içine bol mıktarda heyecan katar: Dilinde kanun maddelerinin parladığı, alevden birer bünye ile tecessüm ettiği görülür. Hattâ, müdafaasını yaptığı suçlu bile onu dinlerken, kendi kendine: «Benim nekadar hakkım varmış da haberim yokmuş!» Diye hayret eder.

İrfan Emin paradan ziyade hak kazanmak istediği için, ayni fasileden olan muharrirlerin müdafaasını sık sık deruhde etmiştir. İrfan Emin olmasaydı son matbuat kanunu ile bütün Babıâli caddesi Sultanahmede naklederdi. Bereket versin o, vazıı kanunun müsamahasını maddelerin maddesi ve fıkraların fıkrası içinde keşfeder, göz önüne koyar da adaletin tecellisine yardım eder.

Konuşurken de bir davayı müdafaa ediyormuş gibidir. Bir gün, bir gazeteci dostuna mahkemedeki hararet ve talâkatile birşeyler anlatıyormuş.

Gazeteci:

— Yahu! Demiş, ben ceza hâkimi değilim!

Bunun üzerine İrfan Emin:

— İyi söylediniz, şimdi hatırladım, benim ikinci cezada bir saat evvel bir davam vardı. Koşayım!...

Ve gözden kaybolmuştur.

Mahkemeye yetişti, davayı kazandı mı acaba?

Ona ne şüphe!

Fırça

CANINI VERECEKMİŞ!

Gayet insafsız bir tefeci idi, kendisinden kim borç almışsa mutlaka onun ocağına incir dikmişti. Fakat şimdi hastalanmış, yatıyordu. Ziyaretine gelen canı yanmışlardan birine:

— İşte görüyorsun, dedi, canımı Allaha teslim etmek üzereyim!

Ziyaretçi boş bulundu:

— Allah kabul eder mi dersin?

GÜRÜLTÜ

Türkân dokuz yaşında idi ama, kan kırmızı idi. Gazetede gürültü ile mücadeleye karar verildiğini okuyunca babasına koştu ve sordu:

— Baba... Artık annemle kavga edemiyeceksiniz, değil mi?

FELSEFE

— Ölümle hayat arasında fark yoktur!

— Öyle ise ne diye yaşıyorsun? Ölsene!

— İşte arada fark olmadığı için yaşıyorum ya...

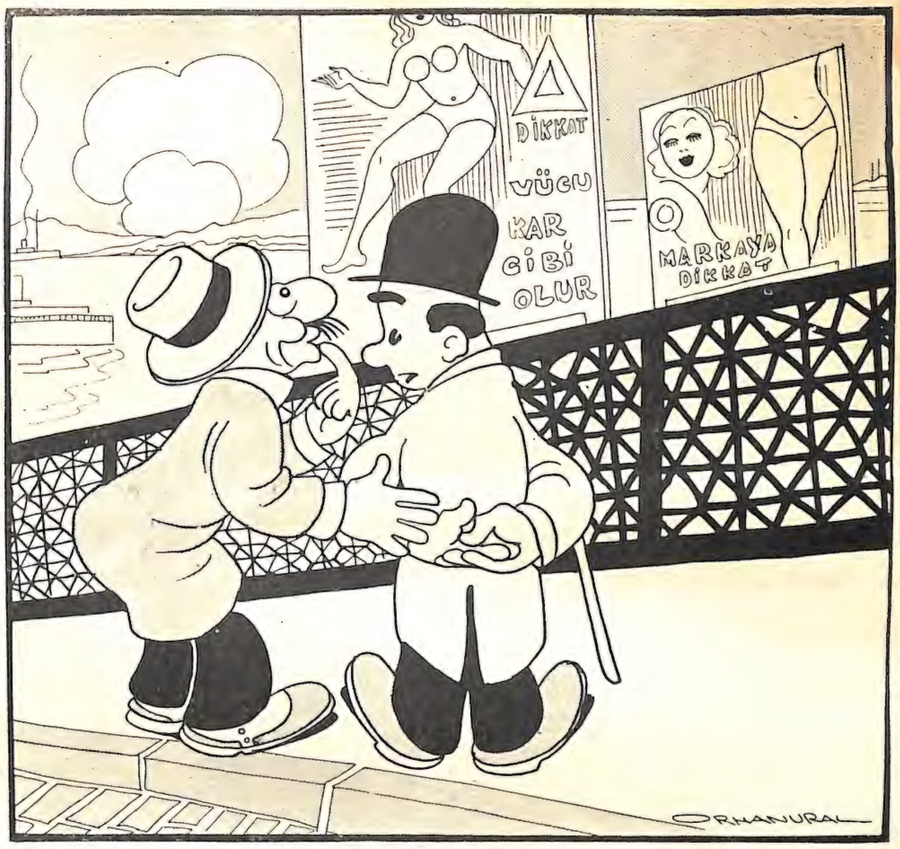

— Ah ne güzel.. Ne lâtif.. İnsan baktıkça hayran oluyor doğrusu...

— Limanın manzarası mı?

— Ne o yahu, senin gözlerin miyop mu?..

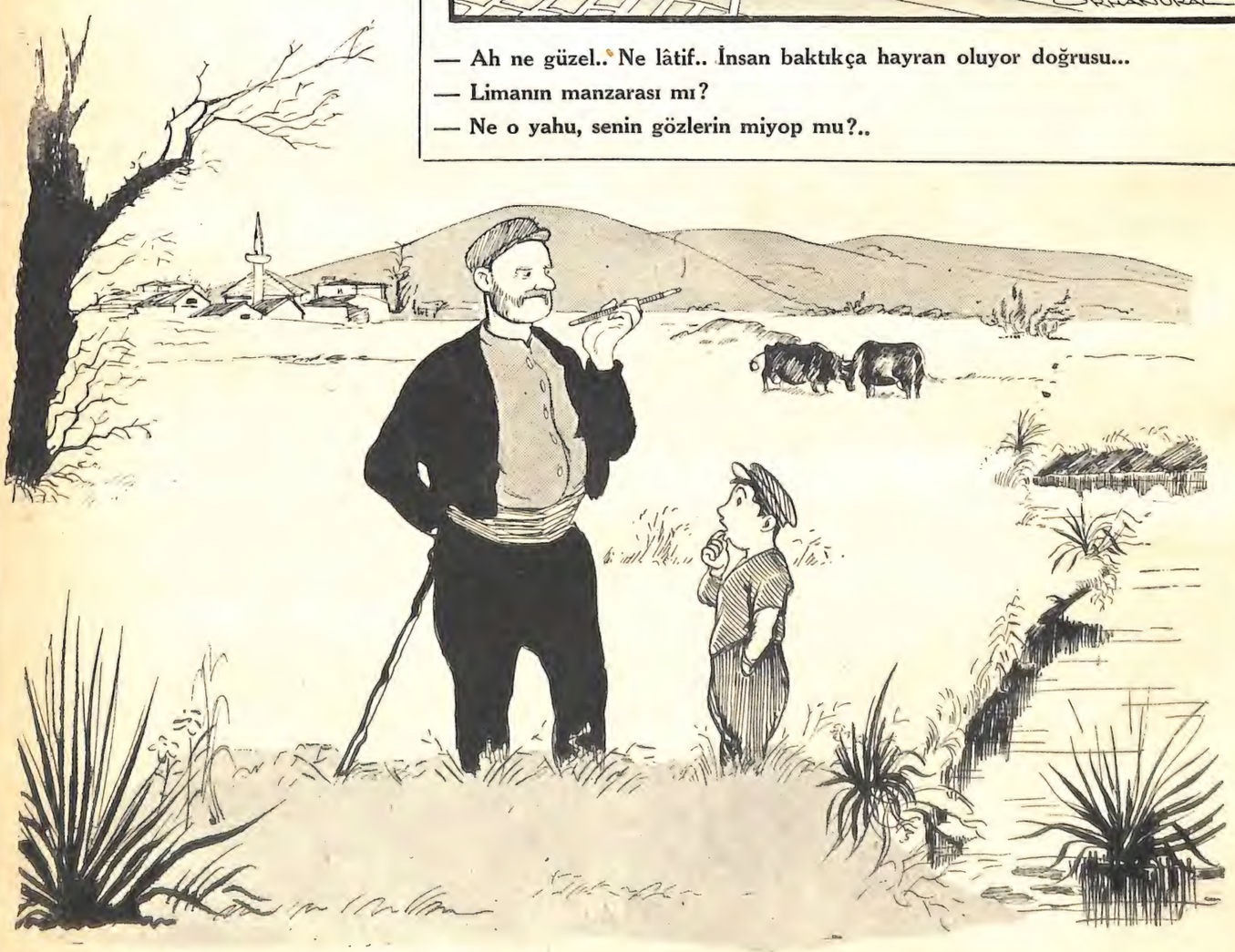

— Filden de büyük hayvan var mı ya be çocuğum?.

— Var ya, Fili yuttu bir yılan demezler mi?

Ötesi sağlık

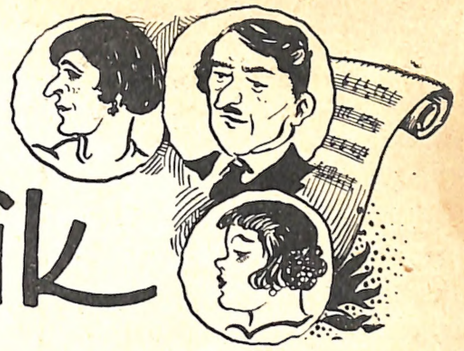

Mizahî Roman

--10--

Yazan: DİKEN

Bu adamlar bugün herkesin önünde serbest serbest geziyor, saygı görüyorlar. Biz de kodese girdikse adam öldürdüğümüz, bir kimsenin ırzına göz koyduğumuz, sabi sübyana sataştığımız için değil a?! Papel oynattık, zarfçılık ettik.. Bir iki enayi avladık diye mahkeme bize birkaç ay istirahat verdi. Edebimizle girdik, edebimizle çıktık. Değil mi, bey ağabey?

Behlül, bilmecburiye:

— Evet! cevabını verdi.

— Hay ağzını öpeyim! Tevekkeli benim karı sana tutkun değil! Ressamsın ama, pişkin adamsın; belli! Ey, bakalım: Bizi ne vakit hındıma çağırıyorsun, anlıyalım?

— Hındım mı dediniz?

— Evet, ya! Birkaç tane pıyız kayalım. Çemenlikte, mehtaba karşı şöyle bir efkâr dağıtalım. Sonra, fakirin bir de resmimizi yap, ustalığını görelim.

Behlül, bu herifle karşılaştığına pişmandı. Başından kolay kolay defedemiyeceği bir belâya çattığını anlıyordu. Şadüman olacak karıya da kızıyordu. Kendisile tanıştığını kocasına söylemiye nereden lüzum görmüştü?

Fakat bütün bunlar bertaraf. Şu dakikada, balta olan herife bir cevap vermek, hem de müsbet bir cevap vermek zarureti vardı. Ne diyecekti?

— Vallahi... Dedi. Ne zaman isterseniz, buyurun, ev, sizin!

— Yoo! Öyle olmaz. Gelince, hazırlıklı gelmeliyiz. Mezeler aynalı, sofra mükemmel, çarmakçur bol olmalı. Sen gününü kestir, Şadüman bir akşam önceden gitsin, sizin bacı ile elele verip kıyak bir ziyafet hazırlasınlar.

— Hangi bacı?

Behlül tekr... afallamış, düşünüyorken Şadüman kendisine bir göz işareti çaktı. Ve arkasından, hemen atılarak:

— Sahi! Dedi. Benim de canım bir eğlenti istiyor. Bu cumartesi, akşamdan geleyim. Hanım yengemle, oturup yemek, meze yapalım. Nazmi bey de ertesi akşam gelsin, büyük ceviz ağacının dibine bir sofra kurup bir keyif çatalım. Behlül ağabey! Cumartesi günü beni öğle trenile bekleyin, olmaz mı?

Kocasına döndü, ilâve etti:

— Haydi, biz de kalkalım artık. Ağabeyimin işleri vardır, mâni olmıyalım. Sen de daha, Bursadan getirdiğin dövüş horozunu okutmak için Yenicamiye, kuşçulara gideceksin. Allaha ısmarladık Behlül ağabey!

Cumartesine inşallah!

Nazmi, tepsinin kenarına kahve paralarını bıraktı, veda etti.. Yürüdüler.

Kendi kendine kalan Behlülün kafası zonkluyordu. Ne idi bu başına gelen? Bu tehlikeli, lüzumsuz ahbaplıktan kendini nasıl sıyıracaktı?

Pazar günü ne yapacaktı? «Bacı» diye herife kimi gösterecekti? Nazmi, karısının ressamla münasebetlerinden şüpheleniyordu da, bir tuzak kurup düşürmek mi istiyordu? Hay, Şadümanı tanımaz, sevmez olaydı!

Bütün bu düşünceler kafasının içini bir kazan gibi kaynatmakta, kanını kurutmakta, kendisini sersem etmekte idi.

Yürüyordu ama, nasıl yürüdüğünü, nereye gittiğini bilmiyordu. Sair filmenam gibi yarı uyku halinde idi. Birdenbire, arkasında, sırtının yarım metre mesafesinde ağır bir cismin birdenbire durduğunu duydu. Kulağına üstüste bir kaç tane çan sesi geldi. Biri bağırdı:

— Çüş, eşşoğlu! Sağır mısın, sarhoş musun, be?!.

O zaman Behlül uyandı, kendine geldi, döndü, baktı. Kazara freni tutan bir tramvay arabasının önünde az kalmış ezilecekti. Bağıran, kendisini paylıyan da bittabi arabanın vatmanı idi.

Bu haleti ruhiye ile köprüye kadar geldi, vapura bindi, Çiftehavuzlara döndü.

Cumartesi günü, sabahleyin, Behlül Dânâ, gözlerini korku ve dehşet içerisinde açtı. Ertesi gün vereceği ziyafet için cebinde, kenarı delik olup geçmiyen bir bronz çeyrekten gayri on para yoktu.

Hemen evden kaçıp Kurbağlıdereye, Behzadın evine iltica etmeyi düşündü. Fakat Şadümanın kocası olacak herif belâlının, sabıkalının biri idi. Bilâhare elinden kurtulmanın imkânı yoktu. Nasıl olsa, günün birinde kendisini enseliyecek, öcünü alacaktı. Onun için kızdırmıya gelmezdi.

Behzattan ödünç para istese?.

Buna da imkân yoktu. Behzat, arkadaşından daha da tırıldı.

Bakkaldan, veresiye öteberi alsa?.

Bu da olmıyacak bir işti. Daha geçen senedenberi ona borcu vardı. Ve bu yüzden, dükkânın önünden geçmeyip, Behlül istasyona gitmek için tarlaların arasından dolaşıyordu.

O halde, ne yapacaktı?

Tam bu sırada da, kapıdan içeriye Şadüman girdi. Ellerinde müteaddit çıkınlar vardı. Bunları masanın üzerine bıraktı.

Behlülün boynuna sarılarak, on beş günlük iştiyakının ateşini az çok, öpücüklerle teskin ettikten sonra:

— Bana bak! Dedi. Sen hiç üzülme. Ben, yarın için neki lâzımsa getirdim. Yiyeceği, mezeleri, rakıyı, hepsini, hepsini... Parasını da usulcacık kocamın cebinden aşırdım. Bu vesile ile de, bu gece, hayatımızın en bahtiyar demlerini yaşıyacağız. Bir de daha beni beyenmez, budala yerine koyarsın.

Behlül, henüz tamamile tatmin olmamıştı.

— Ya, bacı? Diye sordu.

— Hangi bacı?

— Senin hanım yengen? Yarın kocan, bizim hatunu sorarsa, ne cevap vereceğiz?

Şadüman ellerini çırptı; bağırdı:

— Dem edecek —

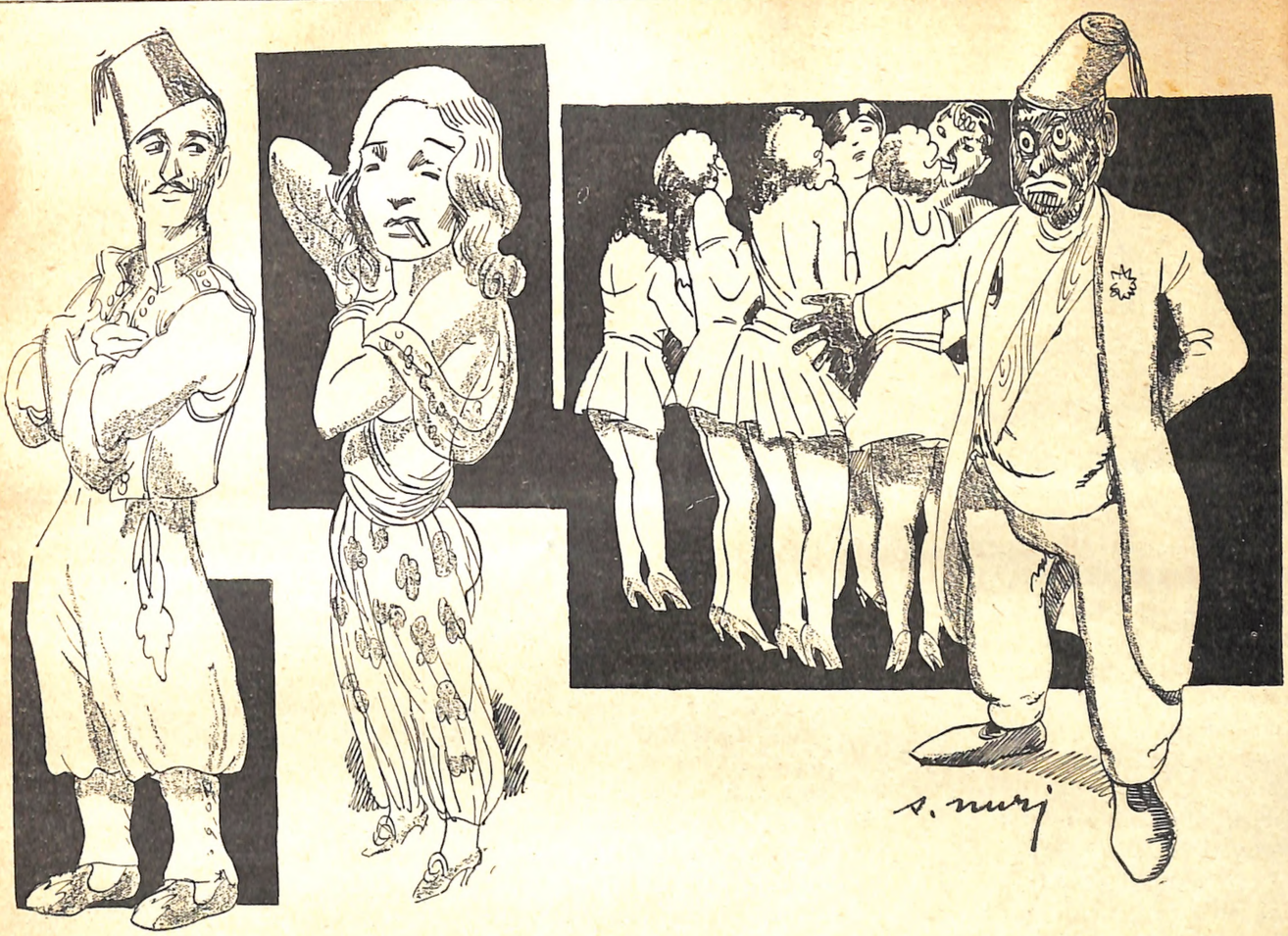

ABDÜLHAMİT DEVRİNDE HOLİVUT OLSAYDI (Gençen sayıdan mabat)

Adolf Manju Seyis başı nasbolunurdu.

Anna Steen başgözde kalfa olurdu.

Jozefin Beker başta olmak üzere Holivudun dilberleri odalıklığa yükselirler ve kızlar ağasının pençesi altında saadete ererlerdi....

DERT

Bir gazete şoförlerin dileklerinden bahseden bir yazının başına şöyle bir serlevha koymuştu: «Şoförlerin bitmiyen dertleri!»

Faruk Nafiz bu serlâvhayi görünce:

— Bahtiyar insanlar, dedi, bizim bitmiyen, sonu gelmiyen hiç bir şeyimiz yok. Hiç olmazsa onların hiç bitip tükenmeyen bir şeycikleri var. Ama bu dertmiş, ne çıkar.

Mihneti kendine zevk etmedir âlemde hüner,
Gamu şadii felek böyle gelir, böyle gider

Mehtaptan İlhamlar

Sevişiyorlardı. Bir akşam mehtapta buluştular. Genç kız sevgilisine itimat kazandırmak için:

— Benim, dedi, gönlüm bir hazinedir.

Delikanlı sevindi ve hemen şu teklifi yaptı:

— O halde ben de o gönlün veznedarı olayım.

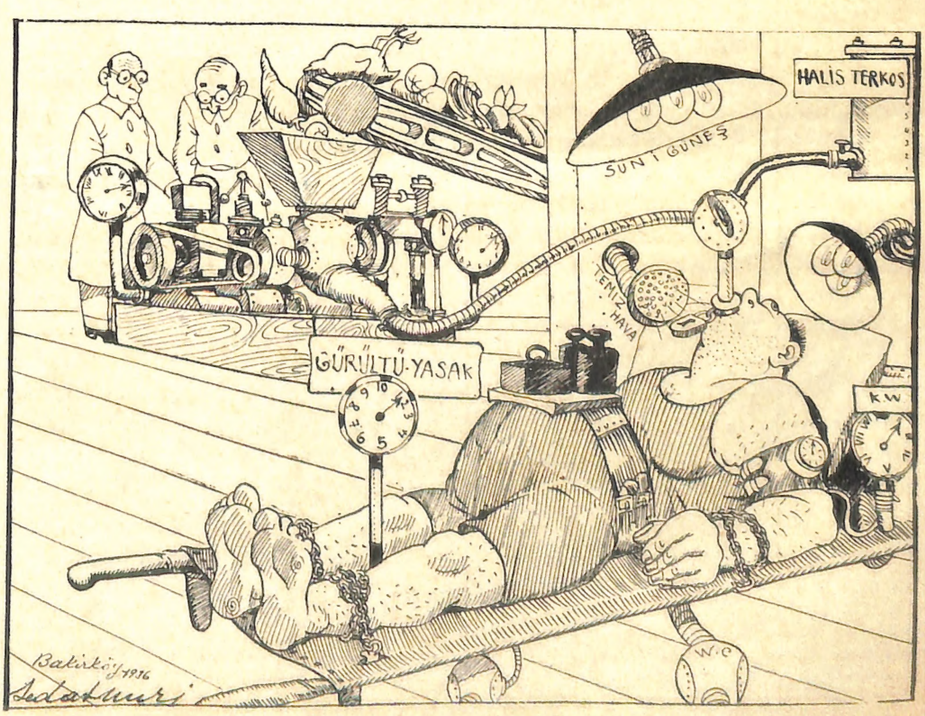

Açlık grevi yapan mahpusların takdisi için Bakırköy şifa yurdunda bulunan ressamımız tarafından keşfedilen yeni bir usul..

Ademi İktidara

Karşı

Hormobin

Tabletleri

Galata Postakutusu 1255 Hormobin

Okuyucularımıza :

Gazetemizin günü geçmiş sayılarını Türkiye hudutları dahilinde ve haricindeki bütün bayilerimizden ayni fiyatla tedarik edebilirsiniz. Arzu eden okuyucular günü geçmiş sayıların bedellerini posta pulu olarak idarehanemize gönderebilirler. Mektuplarını alır almaz gazetelerini derhal sevkederiz.

Küçük, büyük, genç, ihtiyar Herkese lâzım bir eser

MEŞHUR ★ ADAMLAR

1 inci ve 2 inci cildi çıktı. 3 üncü cildi tamamlanmak üzeredir.

"Meşhur Adamlar Ansiklopedisi„ Türkiyede ilk defa olarak tam ve mükemmel bir şekilde meydana konan biyografi eseridir. Hâdiselere karışıp tarihte isim bırakan bütün şahsiyetler, hüviyetleriile ve karakterlerile tesbit edilmiştir. Bu itibarla "Meşhur Adamlar Ansiklopedisi„ her meslek mensubunun kütüphanesinde bulunmak lâzımdır. Üçüncü cildi de yakında tamamlanacaktır. Her cildin fiatı 3 liradır. Muallim, talebe ve zabitler için hususî tarife tatbik edilir. Ayrıca posta ücreti alınmaz.

Meşhur adamlar Ansiklopedisi her kütüphanenin en değerli eseridir. Bu güzel Ansiklopedinin zengin sahifelerinde her aradığınız meşhur adamın ismini, hayatını ve resmini bulacaksınız.

BASURDAN

Ameliyatsız yalnız

HEDENSA

ile kurtulursunuz. Memeleri mahveder, kanı, ağrıyı derhal keser. Bütün dünyada milyonlarca hayat kurtarmıştır. Birçok Alman profesörlerinin. takdirnameleri kutusuundadır

Binlerce lira sarfı ile en lüks ve bütün konforu tamam olarak yapılan ve en son model makinalarla techiz edilen

İZMİR TAYYARE SİNEMASI

Senenin en güzel filmlerini göstermekle büyük bir şöhret ve sinemacılık âleminde en büyük muvaffakıyeti kazanmıştır.

İZMİR TAYYARE SİNEMASI

İzmir kibar halkının toplandığı biricik müessesedir.

Filistinde karışıklık

Salamon — Maşalla, maşalla... Küdüs'e diye yanlışlıkla Kuduza yelmişiz !..

Ahmet Sait Basımevi — İmtiyazı alan ve neşriyatı idare eden : T. Şükrü